IL-GHID IL-KBIR TAL-MULEJ GESÙ (2020) IR-REBHA L-KBIRA TAL-BNIEDEM

Contributed by Frans Galea
Saturday, 11 April 2020
Last Updated Saturday, 11 April 2020

Din
hija il- Liturgija ta' l-Ghid il-Kbir (2020) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Dawn tassew kienu Randan u
img'a Mqaddsa partikulari, spe jali.
Ilha d-dinja ma tg'ix dan i|-|mien qaddis b’mod aktar 'aj, anke jekk
sajmin g'all-kollox mill-grazzja tal-Litur!ija.
Kien |mien ta’ dieqa, hekk kif pajji|na da'al anke hu fit-taqbida
g'all-&ajja kontra l-pandemija siekta imma qerrieda. Bdejna anke a'na, kuljum, nistennew in-numri
ji!u m'abbra, statistika ta’ mard, u issa, anke mwiet. Bdejna n-ni|la wara 'afna pajji|i o'ra, u
g'al mument ittamajna li se nkunu differenti, li, min jaf, forsi ne'ilsuha;
imma qbadniha n-ni|la a'na wkoll.

L-g'ajta ta’ Kristu fuq
is-salib

Kommoventi iktar mis-soltu
kienet i -
elebrazzjoni tant antika tal- img'a l-Kbira li waslet g'andna b'ala
fara! perme|| tal-me||i moderni tax-xandir.
L-g'ajta ta’ Kristu kienet l-g'ajta tal-umanità li t'allas u ter!a’
t'allas il-prezz tad-dnub: “Eli, Eli,
lema sabaqtani! Alla tieg'i, Alla
tieg'i, g'aliex tlaqtni!” (Mt. 27, 46). esù u l-umanità 'a!a wa'da. Kristu, Alla nnifsu, jitwa''ad mal-midneb u
jerfa’ mieg'u t-toqol tal-Istorja li dejjem tie'u, dejjem tie'u lejn
il-Kalvarju, u lejn l-g'ajta: “Fejn int O Alla?

G'aliex tlaqtni? G'aliex
insejtni? Meta se tg'inni?” Kristu u l-midneb, mg'annqin flimkien, ta't
toqol wie'ed, mexjin pass wie'ed, lejn post wie'ed.

G'ajjat b’le'en g'oli:
“Huwa l-G'id tal-Mulej!”

Kemm hu kiefer
id-dlam! Kemm hu kiefer id-dlam
tal-Fidi! Kollha kemm a'na nid'lu
fih. “Il-Lejl Mudlam tar-Ru'” iddiskriva
San wann tas-Salib din l-esperjenza.
G'aliex Alla jippermetti d-dlam, meta xejn ma jag'mel sens, meta ma
nifhmu xejn minn dak li jkun qed ji!rilna, meta l-Im'abba, li hi Alla, tg'ib
jew torqod fuq il-poppa tad-dg'ajsa li qed teg'req? G'aliex Abraham dam 'ajtu kollha jistenna,
jistenna, jistenna li sse'' il-weg'da?
G'aliex I|rael dam erba’ mitt sena lsir fl-E!ittu? G'aliex David g'ex nofs 'ajtu vagabond,
nomadu, ma'rub minn quddiem is-Sultan tieg'u?
G'aliex il-poplu ta’ Alla kellu jg'addi mill-kalamità tal-E|ilju
f’pajji| barrani? G'aliex il-Knisja
g'adha sal-lum ippersegwitata? U biex
insemmu kas ri enti: g'aliex il-Kardinal Pell tal-Awstralja kellu jg'addi minn
tant inkwiet, tant in!ustizzji, tant kalunji, tant solitudni fil-'abs, biex
issa jinstab li wara kollox kien inno enti?
G'aliex l-G'id mhuwiex G'id ming'ajr it-tbatijiet, ming'ajr id-dlam,
ming'ajr il-Passjoni, ming'ajr il-Mewt?

Ir-risposta hi ovvja, imma
meta tkun g'addej int mid-dlam, id-dlam innifsu jg'amik mir-risposta, anke jekk
ikun hemm min jag'tihielek b’intenzjoni tajba.
Iktar kemm hi kbira d-de|olazzjoni iktar hi kbira l-g'ajta li tinstema
fi|-|erniq tal-G'id! Iktar kemm hu
kiefer id-dlam, iktar tal-g'a!eb jiddi d-Dawl!
Iktar kemm fond hu l-abbiss tax-Sheol li fih tin|el, iktar fil-g'oli
tittella’, ’il fuq mis-s'ab, fuq l-og'la muntanja tg'ollik id il-Mulej.

G'ax tinstema g'ajta! “Hu qam mill-Mewt! Hallelujah!” “Hristos
Vaskrese!” Il-'abba tal-qam' midfuna
fid-dlam tal-'amrija tg'ajjat: “Hu qam mill-Mewt” hekk kif tinqasam u tnissel
qalba !dida. Ir-Rebbieg'a tin|a
mill-g'ata tax-Xitwa u tg'ajjat “Hu qam mill-Mewt!” Il-ba'ar jikkwieta wara l-maltemp u ma
jbe||ax aktar, anzi jifra' bis-sliem u jg'id: “Hu qam mill-Mewt!” I|-|erniq i'arrab id-dlam, seba', il-lejl
g'adda, jum !did jg'ajjat: “Hu qam mill-Mewt!”

Tinstema l-G'ajta glorju|a

tal-G'id, il-Kerigma, l-A'bar it-Tajba, l-Evan!elju li j'abbar li l-&aruf ta’
g'onqu m'anxar, ara, issa hu &aj u Rebbie', u mieg'u hu rebbie' jien, hu
rebbie' int, a'na lkoll irba'na fuq il-Mewt li !iet murija b'ala giddieba! G'ax il-'abba tal-qam' ma tmutx imma tag'ti
l-&ajja e|att meta l-Mewt kantat il-vittorja.
Din hi l-esperjenza tal-'olqien kollu, mi!bura fi Kristu esù, l-Iben
g'a|i| tal-Missier Alla. A'na m’a'niex
se mmutu imma se ng'ixu g'al dejjem ta’ dejjem fil-hena tal-Missier g'ax a'na
nemmnu li tassew, l-Iben li 'alsilna dejnna, hu &aj u qed ji'ol g'alina issa
quddiem il-Missier waqt li juri' il-pjagi qaddisa tieg'u. A'na lkoll salvati bil-merti tal-Ubbidjenza
ta’ Kristu. Mhux bil-merti tag'na,
imma bil-merti ta’ Kristu. Kif jista’
jkun li ma nikkonvertux u ma ng'ixux kif iridna l-Mulej, jekk Kristu tana &ajja
 dida, &ajja ming'ajr id-dell tal-Mewt, Twelid did, Natura !dida?

G'all-Knisja l-G'id hu
kollox! Dan nifhmuh jekk a'na jkollna
din l-esperjenza ma!ika tal-G'id tal-Mulej.
Mhux veru li Alla hu li!ijiet, li Hu jippretendi wisq, li hu “tough” u
jg'abbik b’salib daqshiex. Mhux veru li
hu jog'xa jurik il-limiti tieg'ek, u jdejqek billi jfakkrek li jum wie'ed g'ad
tmut. Mhux veru! Din hi karikatura ta’ Alla, ta’ Kristu! Kristu !ie biex imut 'alli jien u int ng'ixu
g'al dejjem! Hu bata biex ma nbatux
a'na! Hu tg'abba bid-dnubiet tag'na
lkoll u bil-konsegwenza tad-dnub li hi l-Mewt, Hu li kien inno enti, biex a'na
niskappaw! Hu ni|el mis-sema jfittex lil
Adam, li 'aseb 'a|in fih, u li ried isir aqwa minnU, u meta ma sabux fuq l-art,
ni|el fil-qieg'an tal-abbissi f’post l-imwiet bil-Passjoni u l-Mewt tieg'U u
hemm sabu, 'atfu minn idu u qallu: “Ejja ma'bub tieg'i! Ejja no'or!u minn hawn!”

Ir-Reb'a ta’ Kristu hija
r-Reb'a tal-bniedem fuq id-dlam, fuq il-mard, fuq l-inkwiet, fuq il-Mewt, fuq
dak kollu li jeqirdu. G'aliex t'ossok
wa'dek? G'aliex tixxennaq qisek tallab
g'all-im'abbiet |g'ar tal-bnedmin? G'aliex int imdejjaq? G'aliex int im'asseb dwar il-futur? G'ax qed tinkwieta fuq uliedek?
G'aliex beg'et ru'ek lill-flus u lil xog'ol
fuq xog'ol? G'aliex il-piki,
is-suspetti, il-!udizzji, il-!lied, il-gwerer?
G'aliex il-prostituzzjoni, id-droga, il-pornografija, is-serq,
l-in!ustizzji, il-mo'qrija ta|-|g'ir u l-inno enti? Kristu Qam mill-Mewt! Hu aqwa mid-Dnub tad-dinja! Hu, il-wa'dieni li j'obbok hekk kif int, miet
g'alik biex i'allas id-dejn tieg'ek u jekk temmen dan, int issa stess issir
qaddis f’g'ajnejn il-Missier!

Bil-Mewt tieg'U Kristu
faqa’ d-diega enormi li kienet qeg'da ||omm mag'luqa l-ilmijiet tal-Ispirtu
s-Santu.   ara tsunami s'i' ta’ g'arar
ta’ grazzji li faqa’ l-g'atx tad-de|ert.
Nistennew u naraw kif minn dan il-virus li qed ikidd id-dinja, Alla se
jislet G'id tal-G'a!eb. Hu biss kapa i
jo'loq id-Dawl mid-dlam. “Kristu qam
mill-Mewt! Halleluja!” L-Istorja tieg'ek, tieg'i, ta’ kull bniedem,
tad-dinja, hija meravilja Paskwali.
Mid-dlam g'ad-Dawl; mill-mewt g'all-&ajja; mill-bi|a g'all-Fer';

mil-luttu g'all-Festa; mid-daqq kiebi g'all-Halleluja dejjiema!

Jien u int, a'na fer'ana
fil-qjies li nemmnu fl-G'id tal-Mulej esù.
Kristu qam mill-Mewt! Hu qam
tassew! Halleluja!

Il-Litur!ija tal-Kelma
tal-Quddiesa ta’ Sbi' il-Jum tal-G'id.

Qari I

A'na kilna u xrobna mieg'u wara li qam
mill-imwiet.

Atti 10, 34a.37-43

Qari
mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli

F’dak i|-|mien, Pietru qabad jitkellem u
qal: “Intom tafu b’dak li !ara mal-Lhudija kollha, ibda mill-Galilija,
wara li wanni kien xandar il-mag'mudija; tafu kif Alla kkonsagra lil esù ta’
Nazaret bl-Ispirtu s-Santu u bil-qawwa, u kif dan esù g'adda jag'mel il-!id u
jfejjaq lil dawk kollha li kienu ma'kuma mix-xitan, g'ax Alla kien mieg'u. U
a'na xhud ta’ dak kollu li hu g'amel fl-art tal-Lhudija u f’ erusalemm. Tawh
il-mewt billi dendluh mal-g'uda tas-salib; imma Alla qajmu mill-imwiet
fit-tielet jum u g'amel li hu jidher, mhux lil kul'add, imma lix-xhieda li Alla
g'a|el minn qabel, lilna, li mieg'u kilna u xrobna wara l-qawmien tieg'u
mill-imwiet.

Lilna ordnalna biex inxandruh lill-poplu u
nixhdu li dan hu dak li Alla g'amlu m'allef tal-'ajjin u tal-mejtin. Il-profeti
kollha jixhdu g'alih u jg'idu li kull min jemmen fih jaqla’ l-ma'fra
tad-dnubiet bis-sa''a ta’ ismu”.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Salm Responsorjali

Salm 117 (118), 1-2.16ab-17. 22-23

R/. (24): Dan hu l-jum li g'amel il-Mulej;

'a nifir'u u nithennew fih. Hallelujah

Fa''ru lill-Mulej, g'aliex hu tajjeb,

g'ax g'al dejjem it-tjieba tieg'u!

&a jg'idu wlied I|rael:

“G'al dejjem it-tjieba tieg'u”. R/.

Il-leminija tal-Mulej ’il fuq merfug'a,

il-leminija tal-Mulej g'amlet 'wejje! ta’ 'ila!

Ma mmutx, imma nibqa’ ng'ix,

u n'abbar l-g'emejjel tal-Mulej. R/.

Il-!ebla li warrbu l-bennejja

saret il-!ebla tax-xewka.

Bis-sa''a tal-Mulej se'' dan:

'a!a tal-g'a!eb f’g'ajnejna. R/.

Qari II

Fittxu l-'wejje! tas-sema, fejn qieg'ed
Kristu.

Kol 3, 1-4

Qari
mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Kolossin

&uti, jekk intom irxuxtajtu ma’ Kristu, fittxu
l-'wejje! tas-sema, fejn Kristu qieg'ed fuq il-lemin ta’ Alla. A'sbu
fil-'wejje! tas-sema, mhux f’dawk tal-art. G'ax intom mittu, imma 'ajjitkom hi
mo'bija flimkien ma’ Kristu f’Alla. Meta jidher Kristu, li hu l-'ajja tag'kom,
imbag'ad intom ukoll tidhru flimkien mieg'u fil-glorja.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Jew

Qari II

Tnaddfu mill-'mira l-qadima, 'a tkunu g'a!na
!dida.

1 Kor 5, 6b-8

Qari
mill-Ewwel Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Korintin

&uti, ma tafux li ftit 'mira ttalla’ l-g'a!na
kollha? Tnaddfu mill-'mira l-qadima 'alli tkunu g'a!na !dida, kif intom bla
'mira. Il-&aruf tal-G'id tag'na, li hu Kristu, hu maqtul! Nag'mlu festa, mhux
bil-'mira l-qadima, anqas bil-'mira tal-qerq u tal-'a|en, imma bil-'ob| bla
'mira tas-safa u tas-sewwa.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Sekwenza

&a jg'ollu l-insara b’tif'irhom

il-Vittma tal-G'id:

g'ax feda l-&aruf in-nag'a! tieg'u

mill-jasar tal-mewt;

esù ra!a’ 'abbeb il-midneb

ma’ Alla l-Missier.

F’taqbida tal-g'a!eb mal-&ajja

inqerdet il-Mewt;

u qam Sid il-'ajja mill-qabar,

isaltan rebbie'.

“G'idilna, Marija, 'abbrilna:

fit-triq lil min rajt?”

“Jien rajt qabar Kristu li rxoxta

fis-seb' tal-qawmien;

rajt l-An!li li !ew jag'tu xhieda,

il-faxxa, il-li|ar.

Irxoxta mill-mewt Kristu Sidi,

li fih ittamajt!

Mar hu l-Galilija qabilkom:

hemmhekk se tarawh”.

O, nemmnu li llum Kristu rxoxta

tassew mill-imwiet!

Int mela, Sultan, 'enn g'alina,

O Kristu rebbie'.

Ammen! Hallelujah!

Victimae paschali laudes

immolent christiani.

Agnus redemit oves:

Christus innocens

Patri reconciliavit peccatores.

Mors et vita

duello conflixere mirando:

dux vitae mortuus,

regnat vivus.

Dic nobis, Maria,

quid vidisti in via?

Sepulcrum Christi viventis:

et gloriam vidi resurgentis.

Angelicos testes,

sudarium et vestes.

Surrexit Christus spes mea:

praecedet suos in Galilaeam.

Scimus Christum

surrexisse a mortuis vere:

tu nobis, victor Rex,

miserere.

Amen. Alleluia.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

ara 1 Kor 5, 7b-8a

Hallelujah. R/. Hallelujah

Il-&aruf tal-G'id tag'na, li hu Kristu, hu
maqtul:

nag'mlu mela festa fil-Mulej.

R/. Hallelujah

Evan!elju

Kristu kellu jqum mill-imwiet.

w 20, 1-9

Qari
mill-Evan!elju skont San wann

Kien l-ewwel jum tal-!img'a, filg'odu kmieni kif
kien g'adu d-dlam, u Marija ta’ Magdala !iet 'dejn il-qabar u rat il-blata
mne''ija mill-qabar. G'alhekk telqet ti!ri g'and Xmun Pietru u g'and
id-dixxiplu l-ie'or li kien i'obb esù, u qaltilhom: “Qalg'u lill-Mulej
mill-qabar, u ma nafux fejn qeg'duh!”.

Pietru u d-dixxiplu l-ie'or 'ar!u u !ew 'dejn
il-qabar. It-tnejn !rew flimkien, imma d-dixxiplu l-ie'or 'affef aktar minn
Pietru u la'aq qablu 'dejn il-qabar. Tbaxxa, u ra l-faxex tal-g'aļel imqieg'da
hemm, iļda ma da'alx. Imbag'ad wasal warajh Xmun Pietru, da'al fil-qabar, u ra
l-faxex tal-g'aļel imqieg'da hemm, u l-maktur li kien madwar rasu; dan ma kienx
mal-faxex, imma mitwi u mqieg'ed f’post g'alih. Imbag'ad id-dixxiplu l-ie'or,
li kien wasal l-ewwel 'dejn il-qabar, da'al hu wkoll, ra, u emmen.

Sa dakinhar kienu g'adhom ma fehmux l-Iskrittura
li tg'id li kellu jqum mill-imwiet.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu